

OVERORDNET STYRINGSdokUMENT – NØDNETT

23022010

1. BAKGRUNN FOR DOKUMENTET

Regjeringen og Stortinget har besluttet utbygging av et første utbyggingsområde for et felles digitalt radiosamband for nød- og beredskapsstatene. Sambandet skal innføres i både statlige og kommunale virksomheter. Det er også fastsatt en prosess med sikte på ferdigstilling av et landsdekkende nett. Det konstitusjonelle ansvar for nødnettprosjektet (kontraktspart på vegne av staten) er Justis- og politidepartementet.

Overordnet styringsdokument har som hensikt å bidra til klarhet og entydighet i de sentrale ansvarsforhold og beslutningsprosesser frem til beslutning om landsdekkende utbygging. Ved avslutning av første utbyggingsområde skal dette styringsdokumentet revideres og tilpasses aktørenes videre ansvar og roller i prosjektet.

Det foreligger en fastpriskontrakt for leveranse av landsdekkende digitalt nødnett med utbygging i to trinn. Nødnettprosjektets leveranser omfatter to hoveddeler - et felles sambandsnett og brukerutstyr til nødstatene. Prosjektet skal bistå til innføring innen politi, helse og brann, samt etablere drifts- og vedlikeholdsorganisasjon for nettverk og brukerutstyr. Første trinn av nødnettprosjektet er nå i slutfasen, med et definert budsjett, omfang og tidsplaner. Leveransen er beskrevet i avtalen inngått mellom Justis- og politidepartementet og Nokia Siemens Network, samt i fremforhandlet tilleggsavtale mellom partene av 4. september 2010 "*Amendment 4*".

Styringsdokumentet skal klargjøre samarbeidsforhold og ansvarsforhold mellom leverandøren, ansvarlige departement og utførende direktorater på vegne av nødstatene (brann, helse og politi). For at overordnet styringsdokument skal virke etter sin hensikt må prosjektet styres og aktørene, både på kunde- og leverandørsiden, samarbeide om et felles og realiserbart mål. Leveransene må utvikles og tas imot i tråd med forutsetninger og krav i kontrakten, fremforhandlede kontraktstillegg og bestilte endringer.

2. HVA DOKUMENTET REGULERER

Dette overordnede styringsdokumentet gjelder for ferdigstilling av første utbyggingsområde i nødnettprosjektet, eller til Justisdepartementet i samråd med Helse- og omsorgsdepartementet, finner det nødvendig med ytterligere revisjon av dokumentet med bakgrunn i erfaringer som gjøres, og beslutninger som fattes om eventuell videre utbygging. Dokumentet erstatter styringsdokument av 5. november 2008 og representerer øverste styringsdirektiv i og for prosjektet. Overordnet

styringsdokument er utarbeidet og godkjent av Justis- og politidepartementet og Helse- og omsorgsdepartementet.

Overordnet styringsdokument er bindende for de ansvarlige departement, direktorat og etatsledd som har definerte roller i nødnett - prosjektet. Det gjelder:

Justisdepartementet, Helse- og omsorgsdepartementet, og de berørte direktoratene; Direktoratet for nødkommunikasjon, Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap, Politidirektoratet, og Helsedirektoratet.

Overordnet styringsdokument er utarbeidet med utgangspunkt i de politiske føringer for etablering av Nødnett som er gitt i blant annet St.prp. nr. 1 Tillegg nr. 3 (2004-2005) jf. B.Innst. S. nr. 4 (2004-2005), St.prp. nr. 30 (2006-2007), jf. Innst. S. nr. 104 (2006-2007) og St.prp. nr. 83 (2008-2009), jf. Innst. S. nr. 346 (2008-2009).

Overordnet styringsdokument regulerer:

- **Ansvar og ansvarsforhold mellom definerte aktører (departement – direktorat)**
- **Roller (herunder myndighet og fullmakter) for definerte aktører i prosjektet**
- **Beslutningsorgan og beslutningsprosesser for og mellom definerte aktører i prosjektet**

Alle andre styringsdokument på lavere organisasjons- nivå enn overordnet styringsdokument, og som regulerer ansvar, roller, prosjektstyring mv. i nødnettsprosjektet, forutsettes innordnet/tilpasset overordnet styringsdokument. Det forutsettes i den forbindelse at Direktoratet for nødkommunikasjon og nødetatene går gjennom aktuelle styringsdokument, ajourfører det i nødvendig grad, og tilpasser det til dette dokumentets innhold og forutsetninger.

Som et referansepunkt for overordnet styringsdokument skal det inngå en **overordnet fremdriftsplan** som godkjennes av Justis- og politidepartementet og Helse- og omsorgsdepartementet og som leverandør er innforstått med. En slik plan skal blant annet bygge på den omforente plan som inngår i fremforhandlet kontraktstillegg "Amendment 4".

3. ORGANISERING AV OG ANSVAR I PROSJEKTET

Justisdepartementet er part og hovedansvarlig for kontrakten med leverandør Nokia Siemens Networks og for prosjektets gjennomføring. Helse – og omsorgsdepartementet har et særlig ansvar for gjennomføringen av prosjektet innen helsetjenesten. Direktoratet for nødkommunikasjon er gitt ansvar for å forvalte og håndheve kontrakten på statens vegne, Direktoratet for nødkommunikasjon og har ansvaret for at kontrakten følges opp og realiseres, ovenfor leverandøren Nokia Siemens Networks.

Når det gjelder de tre innføringsprosjektene brann, politi og helse, tillegges ansvaret for gjennomføringen av disse hhv. til Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap, Politidirektoratet og Helsedirektoratet.

Når det gjelder kommunene presiseres at de, etter brann- og eksplosjonsvernloven, står ansvarlig for etablering og drift av et brannvesen, inkludert nødalarmeringssentral 110. Kommunene plikter å knytte seg til den regionale 110-sentralen, og med grunnlag i avtale dekke sin andel av kostnadene ved etablering og drift av denne. 110-sentralen skal være innrettet slik at den kommuniserer med øvrige nødalarmeringssentraler for helse og politi. Det følger av dette at kommunene er pliktig til å innføre og ta i bruk det nye digitale nødnettet i brannvesenet og 110-sentralene.

Iht. lov om kommunehelsetjenesten og forskrift om krav til akuttmedisinske tjenester har kommunene ansvar for å etablere legevakt og samarbeide med de regionale helseforetak om nødkommunikasjon i et landsdekkende lukket kommunikasjonsnett med eget nødnummer 113.

4. ANSVARFORHOLD

Følgende ansvarsforhold gjelder:

1. Justisdepartementet har ansvaret for å følge opp Regjeringens og Stortingets beslutninger om et landsomfattende nødnett innen de gitte kontraktuelle og økonomiske rammene for prosjektet.
2. Justisdepartementet har – *innenfor rammen av hovedprosjektet* - ansvaret for å innføre Nødnett i politi og brannvesen.
3. Helse- og omsorgsdepartementet har – *innenfor rammen for hovedprosjektet* - ansvaret for å innføre Nødnett i helsesektoren.
4. Justisdepartementet har delegert myndighet til å lede arbeidet med planlegging og utbygging av Nødnett til Direktoratet for nødkommunikasjon. Direktoratet for nødkommunikasjon får dermed – i denne sammenheng - et særskilt ansvar i forhold til de andre tre direktoratene i Nødnett. Ansvaret innbefatter også å følge opp statens forpliktelser ved utbygging, innføring og drift av Nødnett. Direktoratet for nødkommunikasjon skal sikre en fremdrift som ivaretar felles interesser på statens side.
5. Justisdepartementet har delegert myndighet for forvaltning av kontrakten med Nokia Siemens Networks til Direktoratet for nødkommunikasjon. Denne myndighetsoverføring fører til at Direktoratet for nødkommunikasjon kan godkjenne leveranser og tjenester i henhold til kontrakt samt å beslutte endringer i henhold til etablert endringsregime. Direktoratet for nødkommunikasjon skal, i kraft av sitt ordinære oppdrag gitt av departementet, og/eller etter behandling i det etablerte endringsrådet med representanter for Direktoratet for nødkommunikasjon, og brukerne helse, brann og politi, kunne avvise nye endringsforslag eller tekniske krav fra brukerne, dersom direktoratet

- finner at kravet ikke kan anses å ha dekning i kontrakten eller i budsjettet, eller virker vesentlig inn på den planlagte fremdriften i trinn 1. Endringsrådet skal også behandle endringsforslag som ikke har konsekvenser for kontrakten. (Jfr. punkt 11. Alternativt kan Direktoratet for nødkommunikasjon foreslå/bestemme at endringene utsettes til byggetrinn 2, eller forskyve endringene til driftsfasen.
6. Direktoratet for nødkommunikasjon skal, innenfor de angitte fullmaktsforhold godkjent av Justisdepartementet, gis ansvar for å koordinere evalueringsaktivitetene og å produsere rapporter som oppsummerer evalueringen for det første utbyggingstrinnet. Direktoratet for nødkommunikasjon skal også igangsette nødvendig planlegging av trinn 2 og skal i den sammenheng involvere de øvrige direktoratene i planleggingen.
 7. Politidirektoratet skal, innenfor de angitte fullmaktsforhold godkjent av Justisdepartementet, gis ansvar for innføring av Nødnett i politiet. Politidirektoratet gis fullmakt til å ta beslutninger med hensyn på valg av løsninger for innføring av Nødnett i politiet innenfor prosjektets og kontraktens rammer, se punkt 5 over.
 8. Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap skal, innenfor angitte fullmaktsforhold godkjent av Justisdepartementet, gis ansvar for innføring av Nødnett i brannvesen og 110-sentraler. Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap gis fullmakt til å ta beslutninger med hensyn på valg av løsninger for innføring av Nødnett i kommunale brannvesen innenfor prosjektets og kontraktens rammer, se punkt 5 over. Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap gis ansvar for å koordinere det nødvendige samarbeidet med brukerorganisasjonene og kommunene, for å få realisert prosjektet.
 9. Helsedirektoratet skal, innenfor de angitte fullmaktsforhold godkjent av Helse- og omsorgsdepartementet, lede arbeidet med innføring av Nødnett i helsetjenesten. Helsedirektoratet er gitt fullmakt til å ta beslutninger med hensyn på valg av løsninger for innføring av Nødnett i helsetjenesten innenfor prosjektets og kontraktens rammer, se punkt 5 over. Helsedirektoratet gis dessuten ansvar for å koordinere det nødvendige samarbeidet med brukerorganisasjonene, kommunene og de regionale helseforetak, for å få realisert prosjektets mål.
 10. Direktoratet for nødkommunikasjon, Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap og Helsedirektoratet skal bidra til at kommunene følger opp sine forpliktelser, og samtidig påse at kommunenes interesser blir ivaretatt i arbeidet med å innføre og drifte det nye digitale radiosambandet. Direktoratet for nødkommunikasjon har særskilt ansvar for samhandling med kommunene ved utbygging av radionettet og å sikre at Fylkesmannen involveres i dette. Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap har et særskilt ansvar for samhandling med kommunene vedrørende innføring av brukerutstyr hos brannvesenene. Helsedirektoratet har et særskilt ansvar for samhandling med kommunene vedrørende innføring av brukerutstyr i helsesektoren.
 11. Brukere av nødnettet skal selv dekke utgiftene for eget bruk. Kostnader skal *håndteres* innenfor den fra staten til enhver tid gitte økonomiske ramme.

12. Endringer til tilleggsanskaffelser skal finansieres av brukerorganisasjonene selv. Det må foreligge forpliktende beslutningsgrunnlag og finansiering fra brukerorganisasjonene før eventuelle endringer i leveransene eller tilleggsanskaffelser iverksettes. Dette gjelder alle brukerorganisasjoner i Nødnett, inklusive kommunene.

De fullmakter som gis av de respektive departement – Justisdepartementet og Helse- og omsorgsdepartementet – ut over de som er regulert i dette dokument, skal nedfelles skriftlig og gjøres tilgjengelig for begge departement.

5. KRAV TIL SAMARBEID

Gjennomføringen av nødnett- prosjektet forutsetter et forpliktende og godt samarbeid mellom de viktigste aktørene på kunde – og leverandørsiden nevnt i dette dokumentet.

De mest sentrale oppgavene som alle navngitte aktører er forpliktet til å samarbeide om, gjelder:

- Implementering og oppfølging av kontrakten med leverandøren Nokia Siemens Networks
- Sikre at statens interesser, rettigheter og plikter ivaretas, slik det fremgår av kontrakten med leverandøren
- Sikre prosjektets funksjonalitet og brukervennlighet i utstyret, i tråd med operative behov innenfor de budsjettmessige rammebetingelser
- Utarbeide og etablere avtaler og fremdriftsplaner som regulerer ansvar og hovedaktiviteter
- Planlegge og gjennomføre første trinn og evaluering som vil danne beslutningsgrunnlag for trinn 2
- Sikre at drifts- og vedlikeholdsoppgaver håndteres på en slik måte at sluttbrukere til enhver tid får en mest mulig kostnadseffektiv tjenesteleveranse

Direktoratet for nødkommunikasjon har ansvar for å etablere møteplasser og koordinere de nødvendige samarbeidsoppgavene mellom hovedaktørene i prosjektet. For å kunne innfri denne ansvarsforpliktelse må departementer og deltakende direktorater sørge for å kanalisere informasjon av betydning for realisering av nødnettprosjektet inn mot Direktoratet for nødkommunikasjon i prosjektorganisasjonen. Direktoratet for nødkommunikasjon har på sin side et ansvar for å kanalisere denne type informasjon ut til de angjeldende direktorat og departement. Direktoratet for nødkommunikasjon har også et spesielt ansvar for formidling av informasjon til departementene, øvrige direktorat, publikum og presse om Nødnett. Denne samordnings- og samarbeidsforpliktelsen gjelder også direktoratenes samhandlings og informasjonsaktiviteter mot kommunene. Direktoratet for samfunnsikkerhet og beredskap, Politidirektoratet og Helsedirektoratet har ansvar for informasjon internt i etaten og til publikum/presse, om forhold som gjelder egne innføringsprosjekter.

6. DEPARTEMENTAL STYRINGSGRUPPE "SAM" OG KOORDINERINGSGRUPPE

Nødvendige beslutninger om etablering og iverksetting av Nødnett som ikke avgjøres innenfor den ordinære prosjektadministrasjonen og de fullmakter som er gitt for disse, skal bringes inn til behandling, enten i koordineringsgruppen eller i departemental styringsgruppe:

Koordineringsgruppen for nødnettprosjektet på direktoratsnivå. Møtene skal ledes av direktør Direktoratet for nødkommunikasjon. Sakene til behandling skal meldes inn og forberedes godt, og etterfølges av godkjente referat. Sekretariatsfunksjonen ivaretas av Direktoratet for nødkommunikasjon.

Ved behov skal Direktoratet for nødkommunikasjon gjennomføre bilaterale møter med Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap, Politidirektoratet og Helsedirektoratet for å ta beslutninger som angår gjennomføringen i egne innføringsprosjekter. Saker som påvirker innføringsprosjekter i flere direktorater, skal tas opp i koordineringsgruppen.

Direktoratsrepresentantene i koordineringsgruppen må gis tilstrekkelige fullmakter til å ta forpliktende (for respektive direktorat) beslutninger innenfor de kontraktuelle og økonomiske rammer som er fastsatt. Koordineringsgruppen kan avgjøre saker ved enighet. Uenighetssaker kan bringes inn for de respektive departement (Helse- og omsorgsdepartementet/Justisdepartementet) som igjen bringer saken videre til endelig behandling og avgjørelse i SAM.

Departemental styringsgruppe (tidligere samordningsgruppen for prosjektet, som nå er styringsgruppen for nødnettprosjektet på departementsnivå). Møtene skal ledes av ekspedisjonssjef i Justisdepartementets rednings – og beredskapsavdeling. Sakene til behandling skal meldes inn og forberedes godt, og etterfølges av godkjente referat. Sekretariatsfunksjonen ivaretas av rednings – og beredskapsavdelingen.

Spesielt for behandling av saker i departemental styringsgruppe gjelder saker som koordineringsgruppen samlet, og/eller Direktoratet for nødkommunikasjon mener ikke kan, eller har mulighet for å bli avgjort, verken etter behandling i koordineringsgruppen eller innenfor prosjektets øvrige fullmaktsforhold og ansvarssteder. Justisdepartementet og Helse- og omsorgsdepartementet har ansvaret for å avklare internt, og forberede de saker som bringes inn for departemental styringsgruppe. De departementale standpunkt og synspunkt på saker som diskuteres og avgjøres i departemental styringsgruppe, er derved å anse som ferdig behandlet i respektive departement. Det henstilles til departementene i departemental styringsgruppe – møtene og til direktoratene i koordineringsgruppen – møtene, å sørge for en representasjon på møtene med nødvendige fullmakter, slik at de tilstedeværende opptrer på vegne av det departement eller det direktorat de representerer.
